

10. nedeľa A

*Milosrdenstvo chcem, a nie obetu.
Neprišiel som volať spravodlivých,
ale hriešnikov. (Mt 9,13)*

Prvé čítanie

Kniha proroka Ozeáša 6,3b-6

Usilujme sa poznávať Pána: jeho príchod je istý ako zornica. Príde k nám ako dážď, ako jarný dážď, čo zavlaží zem. Čo mám s tebou robiť, Efraim? Čo s tebou, Júda? Vaša láska je ako ranný mráčik a ako rosa, ktorá zrána pominie. Preto som ich okresával skrze prorokov, zabíjal slovami svojich úst; a moja spravodlivosť žiari ako svetlo. Lásku chcem, a nie obetu; poznanie Boha viac ako zápalnú obetu.

Druhé čítanie

List Rimanom 4,18-25

Bratia a sestry, hoci už nebolo nádeje, Abrahám plný nádeje uveril, že sa stane otcom mnohých národov, podľa slova: 'Veľké bude tvoje potomstvo.'

A neochabol vo viere, aj keď videl, že jeho telo je už zvädnuté – veď mal už skoro sto rokov – a že aj Sára už odumrelo lono. Nezapochoyboval nedôverčivo o Božom prisľúbení, ale čerpal silu z viery a tým oslávil Boha. Bol pevne presvedčený, že Boh má moc urobiť, čo prisľúbil. A preto 'sa mu to počítalo za spravodlivosť'.

A nielen kvôli nemu je v Písme napísané, že 'sa mu to počítalo'. Aj kvôli nám je to napísané. Aj nám sa to bude počítať, lebo veríme v toho, ktorý vzkriesil z mŕtvych Ježiša, nášho Pána, vydaného na smrť pre naše hriechy a vzkrieseného z mŕtvych pre naše ospravedlnenie.

Ježiš videl na mýtnici sedieť muža menom Matúš a povedal mu: "Pod' za mnou!" On vstal a šiel za ním.

A keď Ježiš sedel pri stole v jeho dome, prišli mnohí mýtnici a hriešnici a stolovali spolu s ním a s jeho učeníkmi. Keď to videli farizeji, povedali jeho učeníkom: "Prečo váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?"

Ježiš to počul a povedal: "Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Chodte a naučte sa, čo to znamená: 'Milosrdenstvo chcem, a nie obeť.' Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov."

Na zamyslenie

S povolaním colníka Matúša uvádza tu Ježiš do konkrétneho života to, o čom predtým hovorila jeho kázeň na hore (o blahoslavenstvách).

Ježiš ide okolo a vidí Matúša (jeho meno znamená "Jahweho dar") pri jeho každodennej práci. Ježiš ho zavolá, aby ho nasledoval a Matúš ho hneď nasleduje. V tomto príbehu stojí za povšimnutie jeho povolanie. Povolanie colníka nebolo spoločensky pozitívne prijímané. Colníkov brali ako verejných hriešnikov. Pozvanie, nasledovať Ježiša, nie je však koniec tohto rozprávania: pokračuje to oslavou v dome, do ktorého prišli aj ďalší colníci a hriešnici. Pre zbožných ľudí, ku ktorým určite patrila aj Ježiš na základe jeho verejného hlásania, učenia, to bolo hanbou, keď si spolu s outsidermi a za hriešnikov považovanými ľuďmi sadli za jeden stôl. Týmto postojom prelomí Ježiš vedome pravidlá tejto štandardnej "zbožnosti" a odkryva tak ich luhárstvo.

Svoje správanie prirovnáva zároveň ku vzťahu lekára ku chorým: ide u uzdravenie ľudí a o poskytnutie tohto uzdravenia tak, ako o tom svedčia už mnohé starozákonné časti, v ktorých sa hovorí o uzdravujúcej Božej sile. V Ježišovej náklonnosti k colníkom a hriešnikom sa Božia lekárska pomoc, Božia ponuka byť zdravý a uzdravujúca vôľa stávajú celkom konkrétnymi, viditeľnými a vnímateľnými. To, že Ježiš tu koná v mene uzdravujúceho Boha, je jasné z citátu proroka Ozeáša, s ktorým Ježiš poráža farizejov, ktorí ho kritizujú a to ich vlastnými zbraňami na jednej strane a na druhej strane upozorňuje na nebezpečenstvo bezohľadnosti a svojhlavosti, ktoré často vzniká na základe náboženského konania a myslenia: ten, kto sa pridrža zákonov – platí to aj pre náboženské správanie – cíti sa byť istým. Ozeášovo prorocké slovo objasňuje, že pravé poznanie pochádza zo srdca a jeho účinok sa prejavuje v milosrdnom zaobchádzaní so všetkými slabými a hriešnikmi. Buduje mosty tam, kde iní kopú jamy. Aj Matúšova rana "vylúčenia" je Ježišovým stretnutím uzdravená.

Náboženské predpisy sa môžu osamostatňovať a rozvíjať tak určitý druh samozákonnosti. Môžu liturgiu obmedziť, zredukovať len na čisto kadidlovú záležitosť, ktorá sa stratí, len čo sa mimo Božieho domu začne opäť všedný deň. Tak sa môže udiť, že naše bohoslužby síce "fungujú", občas dokonca veľmi dobre a dojemne, ale neprenikajú do nášho života, pretože sa nezvnutornujú a neprinášajú tak so sebou účinok pre každodenný život. Len vtedy, keď sa všedný deň a bohoslužba navzájom plodne prepoja, unikneme nebezpečenstvu "farizejskej pýchy".